

Францішко А. Д., Лісна А.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Удосконалення управління фармацевтичним підприємством на засадах антикризової стратегії

lesnayaag@gmail.com

Сучасний стан фармацевтичних підприємств (ФП) характеризується наявністю цілого ряду причин, що супроводжують розвиток кризових явищ у сфері виробництва і надання послуг. Для ліквідації негативних тенденцій перед системою управління ФП ставиться завдання впровадження антикризових механізмів в залежності від галузевої специфіки організації, її розміру та форми власності.

Метою дослідження є дослідження теоретичних і практичних засад діагностики кризового стану ФП, а також розробка науково-практичних рекомендацій, щодо застосування інструментів антикризового управління.

Матеріали та методи: монографічний і системного аналізу.

На думку сучасних вчених економістів, криза в діяльності ФП – це глибокий розлад, різкий перелом, період загострення суперечностей у процесі розвитку діяльності ФП. Поняття антикризового управління є відносно новим у сучасній вітчизняній науці та практиці, що обумовлює різні підходи до тлумачення його сутності і змісту. Так, в умовах, коли кризи виникали несподівано, під антикризовим управлінням розуміли подолання несподіваної кризової ситуації. Згодом науковці дійшли до висновку, що подолання кризової ситуації – це не одноразова дія, а комплекс взаємопов'язаних заходів, що належать не тільки до конкретного моменту кризи, але й до стосовно її періодів.

Як наслідок, у сучасній економіці антикризова стратегія (АС) відіграє визначну роль в забезпеченні довгострокового функціонування і ефективної діяльності ФП в конкурентному середовищі. АС є засобом управління змінами і спрямована на пошук альтернативних рішень щодо виходу ФП з кризового стану.

Головна особливість даних стратегій – здатність швидко адаптуватися до мінливого середовища та створювати перспективні підприємницькі можливості для стабілізації економічного становища ФП або покращення ринкових позицій.

Слід зауважити, що процес антикризового управління є неможливим без застосування певних інструментів, серед яких можна виділити наступні: кризис-менеджмент, ризик-менеджмент, - реструктуризація, реінжиніринг, менеджмент банкрутства, менеджмент фінансового оздоровлення, бенчмаркінг. Всі зазначені інструменти потребують використання інформаційних технологій, тобто сукупності засобів і методів збору, обробки й передачі даних, що має дозволити оптимізувати у часі та просторі процес антикризового управління.

Базовою умовою ефективного антикризового управління виступає застосування комплексного підходу. Він ґрунтується на формуванні на основі цілей та завдань системи менеджменту задля реалізації механізму та безпосереднього процесу антикризового управління ФП. Формування системи антикризового управління передбачає врахування загальноприйнятих принципів та підходів, а також виконання низки функцій.

В свою чергу, впровадження механізму антикризового управління потребує врахування низки специфічних принципів та методів. Важливим аспектом є обрання типу управління відповідно до ситуаційного підходу. Оскільки антикризове управління є процесом, його реалізація потребує застосування певних інструментів та інформаційних технологій, без яких якісний менеджмент неможливий.

Враховуючи глибину кризи на ФП, необхідно обрати визначальну стратегію спрямовану на досягнення головної мети – нормального функціонування. Якщо ФП знаходиться в передкризовому стані, необхідно застосовувати антикризові заходи в рамках стратегій пом'якшуючого механізму.

Вибір оптимального виду механізму антикризового управління на досліджуваних ФП запропоновано здійснювати з урахуванням механізму поетапного виведення ФП із стану кризи.

За умови ефективного їх використання, ФП переходить до реалізації запобіжного механізму, у разі неефективного – потрібно переглянути заходи або перейти до більш радикальних процедур.

Для удосконалення системи антикризового управління на ФП доцільно запропонувати застосовувати етапи виведення ФП із кризи зазначені на рисунку.

Рис. Блок-схема поетапного виведення ФП із стану кризи

Висновки. Таким чином, для впровадження стабілізаційної політики антикризового управління слід запроваджувати наступні заходи: збалансування способів залучення фінансових ресурсів для мінімізації ризиків і забезпечення розширення обсягів реалізації; підвищення результативності поточної виробничої діяльності; оптимізація витрат на виробництво; перегляд системи фінансового управління; формування резервних фондів накопичення; скорочення виплат, які здійснюються з прибутку тощо. Підсумовуючи вищенаведене, можна зазначити, що антикризове управління є системою управління, що має комплексний характер та спрямоване на попередження, запобігання кризових явищ і виявлення причин кризи, виду, стадії та закономірностей її протікання, можливих сценаріїв розвитку, інструментів по виходу з неї, з метою подальшого функціонування ФП. Дотримання сформульованих основних принципів проведення антикризового управління дозволить здійснювати його якомога ефективніше.